

Yangi O'zbekiston taraqqiyoti uchun birlashaylik!

26-may 2022 21asr.uz

@XXIasrofficial

УСМОН НОСИР
ТАВАЛЛУДИННИНГ 110 ЙИЛЛИГИГА

Чунт мас
сени дотини!..
6.

ИШЧИ ГУРУХ

ЮТУҚЛАР ЎЗ ЙЎЛИГА, МУАММОЛАРГА
ЖАВОБ ИЗЛАШ КЕРАК

2.

ЧОТҚОЛ ЧОРЛАГАНДИ
БАҒРИГА БИЗНИ...

3.

Актам ХАЙТОВ:

КОНСТИТУЦИЯВИЙ ИСЛОҲОТЛАРДА О'ZLiDeРНИНГ АПОҲИДА МАСЪУЛИЯТИ БОР

O'zLiDeP Сиёсий Кенгаши Ихроия кўмитаси, Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракцияси ҳамда худудий партия ташкилотлари иштирокида "Ўзбекистон Республикаси Конституциясини такомиллаштириш бўйича тузилган миллий комиссия ҳамда конституциявий ислоҳотларни амалга оширишда O'zLiDeРning ўрни" мавзусида кенгайтирилган кўшима йигилиш ўтказилди.

Тадбирда давлатимиз раҳбилигида амалга оширилётган изочи ислоҳотлар суръати ўз-ўзидан конституциявий ислоҳотлар ўтказишни ҳам тақозо этажанни таъкидланди.

– Бош комусимиз мустақиллик тилларида эришилган ютуқларимизнинг мустақам хуқуқий пойдевори бў-

лика кўрсатилган номзод ва ишончли вакилларнинг ахоли билан учрашувларида қарийб барча худудларда сайловчилар томонидан кўталилган эди. Хусусан, инсон хуқукларини мустаҳкамлаш, тадбиркорлик кафолатларини янада кучайтириш, фуқаролик жамиятини, маҳалла, оила интифутини ривожлантириш, давлатнинг ижтимоий муаммоларни ҳал этишга масъуллигини ошириш, ёшлар, кексалар ва ногиронларни кўллаб-куватлаш, тавлиим ва илм-фанни янги босқичга кўта-

тиклифларни оғзаки, ёзма ва электрон шаклда миллий комиссияга бемалол, эмин-эркин етказилшлари учун барча шарт-шароитлар яратилмоқда.

Шу мақсадда интернетда маҳсус платформа, телеграм ижтимоий тармоғида мурожаат боти ишга туширилади. Таклифлар маҳалла(кышлок, овул) фуқаролар йигинлари, ҳалқ депутатлари, кенгашлари ҳамда почта орқали ҳам йигилиади. Ва ҳар бир фаол фуқарога ташаккур билдирилган ҳолда жавоб қайтарилади. Ишчи гурухлар таклифларни умумлаштириб, миллий комиссияга таддим этиб боради.

Йигилишда O'zLiDeP ва унинг парламент кўни палатасидаги фракцияси конституциявий ислоҳотларни яқилиллик билан қўллаб-куватлаган ҳолда худудий партия ташкилотлари билан бирга ахоли орасида, тадбиркорлик субъектлари, бошлангич партия ташкилотларида мавзу юзасидан очиқ мулокот, давра сұхбатлари ўтказиб, таклифларни ўрганиш механизмини ўйниш кўйини юзасидан фикр алмашилди.

O'zLiDeРning Олий Мажлис Конституциявий ислоҳотларни яқилиллик аъзолари, худудий партия ташкилотлари вакиллари бугунги тезкор ва глобал жаҳаёнлар талаб қилаётган долзарб масала юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларни билдиришиди. Бу мухим ҳәтийт ислоҳотларни рўёбга чиқаришда мамлакатнинг етакчи сиёсий кучи зимиңсига тушадиган масъулият янга бир карга таъкидланиб, бу борадаги ишларни тўғри ташкил этиш бўйича аниқ вазифалар белгилаб олини ва алоҳида ишчи гурухлар тузилиди.

Асосий қонуни миз билан боғлиқ ислоҳотларга ахолининг кенг қатламларини жалб этиш, фуқаролар ўз

либ келди. Лекин Асосий қонунимизни жамиятдаги бугунги реал вожеликка, Тараккимёт стратегиясидаги улкан маржаларга, шиддатли ислоҳотлар ўзанинга мослаштириш бугунги куннинг асосий талабига айланди, – деди O'zLiDeP Сиёсий Кенгаши Ихроия кўмитаси раиси Актам Хайтов.

– Айтиш керакки, Конституцияни такомиллаштириш масаласи ўтган йилги сайловолди жа-

раёнларда партиямиздан президент-

риш, экология, она табиатни асрар бо-

расидаги хуқукий нормаларни қайта

қўриб чиқиши юзасидан кўллаб асосли

таклифлар билдирилган.

Шу маънода конституциявий ислоҳотларни амалга

oshiришида O'zLiDeРning алоҳида ма-

съулияти борлигини унумталигимиз

керак.

Асосий қонуни миз билан боғ-

лиқ ислоҳотларга ахолининг кенг қат-

ламларини жалб этиш, фуқаролар ўз

иши гурухлар тузилиди.

Ўз мухбиришимиз.

Суратларни Сардор АМИНЖОНОВ олган.

Содик САФОЕВ,
Олий Мажлис Сенати Раисининг
биринчи ўринbosари:

– Мен шахсий фикримни айтаман: биз ниҳоятда катта фундаментал ўзгаришлар бўсағасида турибмиз. Биз буни 1992 йилда қабул қилинган Конституцияга асосланиб амалга ошира олмаймиз. Масалан, инвестициялар ва иштисодиётимиз ривожланиши ер ислоҳотига боғлиқ. Ҳозирги Конституцияни бунга тўсигу бўлиб турибди. Бугунги кунда хусусий мулкни кафолатлаш, инсон хуқуқларини кафолатлаш – бу ларнинг ҳаммаси Конституцион ўзгаришларни талаб қиласиди. Ҳукumatning роли ва унинг ҳалқ олдиаги ҳисобдорлиги, маҳаллий ҳокимият ҳам ислоҳотга муҳтож. Ҳалқ учун энг муҳими марказий эмас, маҳаллий ҳокимиятдиц.

Aз алдан са-
ёхатчиларга
ҳавас қиласан.
Гам-ташвиши йўқ дейсиз
уларнинг. Дунёни кезиб
юради, гоҳи бетакрор
табиат қўйнида, гоҳи ёв-
войи ҳайвонлар орасида
юрадими-еъ... Тоғ, далаю
дашт, денгизу дарёлар-
даги сайру саёхатларини
айтиб ўтирамайин.

ЧОТҚОЛ ЧОРЛАГАНДИ БАҒРИГА БИЗНИ...

Ўзим ҳам танилини адибимиз Хуршид Дўстмуродов таъриф берганидек, деярли ҳар ҳафта турли хил баҳонаса сабаблар туфайли йўлдаман. Урганиб қолдим чоги. Ҳали у ёқа, ҳали бу ёққа оёқ тортаверади. «Йўл»ни қаҷон ёзасиз, Норқобил?» деганида балки минг бора ҳақдир устоз адибимиз.

Беш кунча кунча аввал Давлат экология қўмитасиниз матбуоти хизмати раҳбари, иқтидорли ижодкор Бунёд Абдуллаев қўнғироқ қилил, «Биламан, ака, Оролбўйининг ҳали кўлам ўрганилмаган, ёввойи ҳудудларига қўмитасиниз ташаббуси билан уштирилган ғаройиб пресс-тур таассустурларини кўриб, бизларни обкетишса бўларди-ку, имконида борича бундай саёхатларга ёздиған журналист ва блогерлар жалб этилса, кутиланган натика кўринармади, дем андаккина биздан гина қўлганингизни тушундим. Шу жума куни Чотқол тоғларига чиқмоқимиз, семинар, пресс-тур баҳонасида айлануб келасиз» деб қолди. Азбаройи умримнинг ярми сайри саёхат, сафарларда, йўллар, тоғлар бағрида кечгани учун бу тақлиф жуда маъқул тушди.

Ростданан бир кунлик саёхатда бир дунё кечинмалар, дилбар гурунгиларга ошино бўлдим. Ҳамроҳлар даврасида журналистлардан «facebook чемпиони» Чори Латипов, «маҳаллий Маяковский»имиз Ислом Ҳамро, «босма нащлар билимдони» Ҳусниддин Бердиев, жаҳонгашта саёхатчи ижодкорлар Давронбек Тожалиев, Санжар Сайд, телевидение соҳаси професионалларидан бир Акбар Жиянов ва бошқалар бор эди.

Дастлаб Чотқол давлат биосфера қўриқхонасининг Таширф маркази

зида Давлат экология қўмитасининг Мухофаза этиладиган табиий ҳудудлар бошқармаси, ZOI экологик тармоғи ва критик экотизимлар бўйича ҳамкорлик фонди (CEPF) томонидан биргаликда 22 май – Ҳалқaro биоҳилма-хиллик куни муносабати билан «2022 йил Ҳалқaro тоғлар йили»ни Узбекистон тоғларининг ноёб биоҳилма-хиллигини сақлашнинг долзарб масалалари» мавзусида ўтказилган тадбирнинг очилиш кисмидаги қатнашдик.

Бунёд Абдуллаевнинг изоҳ беринича, ушбу йўнинда ҳалқaro ташкилотлар, Узбекистон Экологик партияси, вазирлик ва идоралар, Зоология институти ҳодимлари ва нодавлат нотижорат ташкилотлари вакиллари, тог тағодди ҳудудларда жойлашган мухофаза этиладиган табиий ҳудудларнинг раҳбарлари қатнашди. Ушбу ҳалқaro биоҳилма-хиллик кунини нишонлаш ҳар йили маълум бир мавзу остида ўтказилар экан. Жорий йилдаги кун мавзуси «Барча тирик жонзорлар учун умумий келажакни қуриш» деб номланиди.

Давлат экология қўмитасининг
Мухофаза этиладиган табиий ҳудудлар бошқармаси бошлиғи Ҳалилуппа Шеримбетовнинг изоҳ беринича, ҳозирги кунда мамлакатимизда 7 та давлат қўриқхонаси, 1 та маъкима (ландшафт) буюртма қўриқхонаси, 12 та табиӣ бояғи, 11 та табиӣ ёғдорлиги, 2 та биосфера резервати, 11 та буюртма қўриқхонаси, 1 та Жайрон маҳсус питомниги, 1 та миллий бор мавжуд. Уларнинг умумий майдони 6 258,21 га.ни ташкил қўлган экан. Албатта, бу раҳамалар ортида қанча маъқатли меҳнат ва тинимсиз заҳмат ёттаганини ушбу соҳа вакиллари яхши билди.

Дастлаб

Чотқол давлат биосфера қўриқхонаси директори Жасур Дўстов журналистларнинг тилини яхши тушунадиган инсон экан. Бизнинг табиати қизиқонлигимизни сезди шекилини, секин тушунтириди: «Эшигдим, ака, сизлар қўриқхонамизнинг ёввойи муҳитини кўрмокда шошияплизар. Албатта, узундан узоқ маъузалар тинглагандан кўра тоғлар бағридаги ажаби манзаралар сиздарни чордайтири. Лекин ҳозир мавриди эмас, қаранг, момақалдирик гумбурлаб турибди, ўн дакиқадан сўнг жала куйб берса қаерга беркиниши билмай коласизлар. Насиб этса ёз келсин, ўзим буш бўлиб кун аорни қорли чўққилар Албатта, узундан узоқ маъузалар тинглагандан кўра тоғлар бағридаги ажаби манзаралар сиздарни чордайтири. Лекин ҳозир мавриди эмас, қаранг, момақалдирик гумбурлаб турибди, ўн дакиқадан сўнг жала куйб берса қаерга беркиниши билмай коласизлар. Насиб этса ёз келсин, ўзим буш бўлиб кун аорни қорли чўққилар

Экологик вазият, ноёб табиат, ҳайвонот дунёси, биоҳилма-хиллик, қўриқхоналар ва бошқа ўз соҳасига даҳлор маълумотларни сув қилиб

ишиб юборган Жасур Дўстов ўзини ижодкорларга бу дараҳада яқин олиши сирини кейин билди. У киши «Сизлар билан қанийди кун бўйи дардлашсан, кўнглим ёзилариди, жиҳимни кўргандек, сұхбатлашгандек бўляпман» деб ҳўрсаниб, ўзининг ўтган йили автоҳалокат кўрбони бўлган ҳамкашимиз, иқтидорли қалам соҳиби «Ҳалқ сўзи» газетаси мухбари раҳматли Сайджон Махсумовнинг тоғаси эканлигини айтганида биз ҳам маҳзун тортиб қолдик...

Ниҳоят йўлга отландик. Аввалига Кумушкон кишлоғидаги Ҳазрати Али (рамзий қадамжо эканлиги аниқ) зиёраттоҳини томоша қилидик. Пешиндан сўнг эса оғир ва машакатли тоғ саёҳати бошанди. Орамизда Давронбек ва Бунёдбекка ўшшаган юрагида ўти борлар тўғри кесиб чиқиш учун баланд чўққиларни кўзлаб яёв жўнаб кетди. Биз, беш-ўн минг қадам юрганимизга шодмон бўлиб юрган мақтандоқ «карни»ларнинг жонига йўлтапнамас «Нива» оро кирди. Лекин ҳали машина чиқмайдиган тепаликка пойи пиёда ўрламоғимиз зарур эди. Йўл йўлакай учрага чўпону чўликлар таҳминан 4500 ва 350 зот. Ҳар хил мавсумда барча юқори монтакаларда учрайдиган оқ тирноқли айлик ва тўйназ сони мос равиша таҳминан 50 ва 100 та зотга етади...

Кўриқхонада камида 1100 турда ги ўсимликлар ўсиб, ўсимлик катлами жуда хилма-хил. Ҳудуднинг 57% физидан ортиги дарҳат ва буга ценозлари билан копланган. Кам учрайдиган турлар ҳам кўриқхонада мавжуд, томирли ўсимликларнинг 24 тури Узбекистон Республикасининг Қизил китобига киритилган.

Кўриқхонада балиқларнинг 6 тури, амфибияларнинг 1 тури, сурдлувчиларнинг 7 тури, кушларнинг 124 тури ва сут эмиzuвларнинг 33 тури мавжуд. «Қизил китобига мизга ҳайвонларнинг 24 тури киритилган. Сут эмиzuвлар сони дебрли барқарор ва қўйидаги кўрсатичлар билан тасифланади: кўриқхонанинг юқори қисмидаги яшайдиган Мензбир суғури ва Сибири тоғ ёзкиси – мос равиша таҳминан 4500 ва 350 зот. Ҳар хил мавсумда барча юқори монтакаларда учрайдиган оқ тирноқли айлик ва тўйназ сони мос равиша таҳминан 50 ва 100 та зотга етади...

Ажойиб ва самимий кечган сухбатимиз тонгта қадар уланишига бўзгина қолди. Ташқари эса совук. Тоғ ҳаваси-да. Дилкаш гурунг баҳонасида дунёни айланиб чиқдик гўё. Сиё

сат, маърифат, туризм, саводхонлик, таълим-тарбия, ОАВ тақдирли, ҳаттоқи «троллар фабрикаси» гача чўзилди мавзуд. Э, қизик дарва бўлди, баҳс-мунозара, тоғлар тақдирли, экологик маданият, ҳамма-ҳаммасини ўзимизча мухокама қўлган бўлдик.

Норқобил ЖАЛИЛ,
Узбекистонда хизмат
кўрсатган журналист

Халқ депутатлари Қашқадарё вилоятини кенгашидаги
O'zLiDeP депутатлик гурухининг навбатдаги йиғилиши
– Инвестициялар ва ташкил савдо бошқармаси бошлиғи
Ўтқиржон Қодироғоннинг ҳисоботи ўшилтилди.

ДЕПУТАТЛИК ГУРУХЛАРИДА

ИНВЕСТИЦИЯ МУҲИТИНИ ЯХШИЛАШ: БАНДЛИКНИ ТАЪМИНЛАШНИНГ МУҲИМ ШАРТИ

Унда алоҳида таъқидланганидек, 2022-2026 йилларга мўлжалланган Янги Ўзбекистоннинг Тараққиёт стратегиясини «Инсон қадрни улуғлаш ва фаол маҳалла йиғи»да амалга оширишга оид давлат дастури доирасида вилоятнинг ишбилирмонли мухитини яхшилаш, хорижий инвестициялар оқимини кўпайтириш, давлат-хусусий сектор шерикларни ривожлантириш, экспорт салоҳиятини ошириш борасида қатор ишлар амалга оширилди. Ҳусусан, вилоятни кенгайни тўрт йил мобайнида қиймати 41,8 трлн. сўм бўлган 3988 нафар ёшининг бандлигини таъминлаш назарда тутилган текстиль ва тўқимачилик, озиқ-овқат саноати, курилиш материаллари ишлаб чиқариш

савдо хизматлари, боғдорчиллик, узумчилик ва ҷорҷаралик ишлаб чиқариш жараёнлари, амалмётга табтиқ этилаётган янги лойиҳалар билан танишиши. Корхона бosh директори, O'zLiDeP аъзоси Олим Юсупов мемҳонларни стансияда амалга ошириллаётган ислоҳотлар билан танишишаркан, тез орада курилиши бошланши кутилаётган ҳар бирининг куввати 900 МВт бўлган 2 та янги буғаз курилмалари соҳада улкан қадам эканлигини алоҳида таъқидлади.

Президентимизнинг «Иқтисодиёт тармоқлашни ва иктиномий соҳанини энергия самарадорлигини ошириш, энергия тежовчи технологияларни жорий этиши ва қайта тикланувчи энергия манбаларни ривожлантиришнинг тезкор чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори ижросини таъминлаш максадидаги стансияда замонавий, тежкамкор ёқилғи сарф киладиган технологиялардан оқилюна фойдаланишга эътибор қаратилиётгандиги қуонарларидир. ИҶС мазмурий биносиликнинг электр таъминотини яхшилаш максадидаги 38 кВт кувватли кўёш фотоэлектр стансияси фаолияти йўлга кўйилгач, жамият эҳтиёжи учун ишлатиладиган электр энергияси сарфни анчагина камайганд. Натижада йилига 76 000 кВт соат электр энергияси иқтисод килинади ёки 9,74 тонна шартли ёқилғи төхаба қолинишига эришилади.

Ҳисобот давомида сўзга чиққанлар воҳада ишлаб чиқариш жараёнлари, мухитини яхшилаш, иктиносидётни эркинлаштиришга қаратилган лойиҳалар устида ишлаш, тўғридан-тўғри хорижий инвестицияларни хусусийлаштириш юналишларидаги йирик лойиҳаларни амалмётга татбик этиши бора-лаётган жадал ишларга Пешку туманини алоҳида таъқидлади.

Унда сўзга чиққан ҳали ноиби мамлакатимизда Тараққиёт стратегиясидан келиб чиққан ҳолда барча соҳалар қатори таълим-тарбия тизимиши о不可缺少

ЭЪТИБОР

ДЕПУТАТ ОЛИМПИАДА ФОЛИБЛАРИНИ РАГБАТЛАНТИРДИ

Пешку туманидаги 2-умумтаълим мактабида ҳалқ депутатлари Бухоро вилоятини кенгашидаги депутат Ҳалимжон Сафаров иштирокида «Депутат ва ёшлар» учрашуви ўтка-зилди.

Нан тутук бўлиб вояга етишлари учун яратилган имконият ва шароитлар хусусида гапириб, давлатимиз раҳбари илгарни сурган «Беш ташаббус»нинг асосий ўнлашишларидан бирни – ёшлар ўтасида китобхонлини кенг тарбиф килиш бўйича олиб бориллаётган эзгу

шунингдек, депутат буғунги кунда ёшларимиз жисмонан соғлом, маъ

нан тутук бўлиб вояга етишлари учун яратилган имконият ва шароитлар хусусида гапириб, давлатимиз раҳбари илгарни сурган «Беш ташаббус»нинг асосий ўнлашишларидан бирни – ёшлар ўтасида китобхонлини кенг тарбиф килиш бўйича олиб бориллаётган эзгу

Сайфулла ИКРОМОВ,
«XXI asr» мухабири

ишишларидан бориллаётган эзгу

**Усмон Носир улуғ ва абадий шеъриятнинг дийдасидан
оқиб улгурмаган шабнамдир, уҳали қаҳқаҳага айланмай
лабларимизда мангу қотиб қолган ним табассумдир.**

Абдулла Орипов

Сен юрагимнинг чашма суви сен,
Сен кўзларимнинг гавҳар нурлари.
Сенинг баҳонгни ким сўраса, де:
“Баҳом умрингнинг баҳосига тенг”.

Ҳайратим эса тобора ошиб бораверади. Йигирма ёшида “Кўёш билан сухбат”, “Сафарбар сатрлар” китоблари нашрдан чиқсан экан. Гоҳида, “ТикТок” саҳифаларига муралайман... Ҳар галгидек, 20-25 ёшли “болалар” ярим яланоч бўлувлиб, очиқасига бўларлиб сўниниш пойтасини давом этираётган бўлади. Бир томонда Сulton, нарқода Даврон, Абдулласиён, Ҳамидиён бор. Айнича, онани шундай ҳақоратлайдиларки, гўё ўзларини

Жим!.. Уфқдан ботар қуёшни
Шарт кесилган бошга ўхшатдим.
Парча-парча куйган шафақлар
Тирқираган қонни эслатди.

Усмон Носир жуда ёш бўлса-да, Ватан туйғуси ва Миллат қайғуси нима эканини яхши тушунчид етади. Ҳозирги айрим шоирлардек, “улдим-куйдим” деб қофия кетидан чопмайди, шеъларини кўшиқилага ўтказиш учун эшигини тақиллатиб бормайди. Шеърнинг буюк маънавий-руҳий қудратини ёш Усмон теран англаб етган эди.

Ҳозирги айрим ёшларга ўхшаб жараёнларга беътибор, беҳис бўлганида эди, халқ дардини кўйламаганида

да юриб, энг олий мукофотларни олиб, эл ардоғида яшаб ўтган бўлсалар-да, адолосатизлик “курбон”ига айлантиришади. 32 ёшида тиконли симлар ортида ҳаёти адорги етган Усмон Носирни... Айни ижоди барқ урган палла синдириларни!

1944 йилнинг охирида Усмон Носирга оқлов хуласаси чиқарилади. Афсуски, шоир шу йилнинг эрта баҳорида, 9 марта кунин ҳаёт билан видолашган бўлади... Мана, орадан бир давр ўтиб, Усмон Носир ижодига шахсан Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев алоҳида эҳтиром ва эътибор кўрсатиб, афсонавий шоиримиз таваллудининг 110 йиллигини мамлакат миқёсида кенг нишонлаш тўғрисида қарор имзолаган беҳад қувонарлики эмасми? Муносиб эътироғи бу. Ҳар қанча фаҳрага тўлиб эъзозласак арзиди улуг зотни.

Дарвоқе, Усмон Носирнинг ўзи ёзганидек:

**Минг йиллардан кейин ҳам
Унутмас менин боғим.
Шеъларим янграб қолур –
Бир умрга ўлмайман!..**

Муҳаммаджон РАҲИМОВ,
фалсафа фанлари доктори

АҚШ Нью-Йорк, Бруклин

УНУТМАС СЕНИ БОФИНГ!..

...Агар менинг ўқиганларимда Усмон Носир деган ёзувлар бўлмаганида эди, сўзсиз, Лермонтов асари деб ўйлаган бўлардим. Унинг содда ва равон тилда ёзганларини мутола қылганда беихтиёр Пушкин ҳам эсимига келади. Дарҳақиқат, ўз даврида Москвада ўтган ижодкорлар лийғинларнинг бирорида “Шарқда Пушкин қайта туғлиди”, деб бежиз айтишмаган.

“Мен – Мажнунман, шебрим, сен – Лайли” мисраси-ни ўқиб, шундай иқтидор соҳиби ўзимизнинг юртодoshimiz Усмон Носирлигини эслаб қоламан-у, чин дилимдан фурурланаман. Унинг аччиқ тақдирини ўйлаб эса томогонида нимади тиқилгандек бўлади. Яна уни ўқигим келади.

бу зот туғмагандек... Улар учун мен уялиб кетаман. Булар чиндан ҳам Усмонлар, Чўлонлар, Қодирлилар авлодими, деб ўйланиб қоламан. Ҳайф, сенларга иккى қаватли исмарлар!..

Яна ўтган асрнинг 30-йилларида қайтиб, неварам тенги Усмонжонга мурожаат қиласман... Буни қарангни, 22-23 ёшиларда яна 3 та китоби босмадан чиқибди. Ижод машаққати шунчаликни, “Саҳарда қон тупурсам, майли”, деб ёзди шоир. Токи, асарларини одамлар ўқисин, роҳатлансин, ҳётнинг қадрига етсин, умрини беҳуда ўтказмасин! Муҳаббатга аталган монологида ҳам шундай сатрлар бор:

эди... Усмон Носир ҳам, эҳтимол, 80-90 ёшларга кириб, бу дунёдан беиз ўтиб кетаверарди. Йўқ, у машаққатни йўлни таҳлди. Даврга муносабатини билдира олди: “Кечга туғлидим, аммо қоламадим. Икки бўлук йўлнинг Аро-сатиди...”

25 ёшар Усмонжон ижодининг 10 йиллиги байрам қилинганида, наанда кузатётган ўзимиздан чиқсан сотқин-галамислар “ҳам сеними” деб кўнглига қора ният тукканини қаёдан билсан оққунгил шоиржонимиз!

Гоҳида айрим машҳур замондо изодкорларимизни, гарчи улар узоқ йиллар давлат ва хукумат эътибори-ни шундай сатрлар бор:

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНГ МАҲНАВИЯТ ВА ДАВЛАТ
ТИЛИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ МАСАЛАЛАРИ
ДЕПАРТАМЕНТИ ДИҚҚАТИГА!

ЁЗУВДАГИ ЁЛГОНЛАР

ёхуд ҳужжатлардаги чалкашликлар
қачон тузатилади?

...КАТТА ҲОВЛИГА
КАДАСТР ҲУЖЖАТИ
ТАЙЁРЛАЯПМАН.
ДАСТЛАБ АРХИВДАН
УЙДАДАМНИНГ МУЛКИ
ЭКАНЛИГИ ТЎҒРИСИДА
БИЛДИРИГ ОЛДИМ. УНДА
“ҚЎЛДАШЕВ АБДУ-
РАҲИМ” ДЕБ ЁЗИЛГАН
ЭКАН ДАДАМНИНГ
ИСМ-ШАРИФИ.

Кейин туман архивидан да-
дамнинг вафот этганини қайд
этпеган маълумотномани олдим.
Унда эса “Қўлдашев Раҳимжон”
деб ёзилган. Кадастр ходими да-
данғизни исмида ҳар хил ўйл ёзи-
либ кетибди, охирида нотариусга
борсангиз улар ҳужжатга имзо
чекмайди, деб огоҳлантириди.

Энди нима қўламан?

Аслида дадамнинг исмлари Абдураҳим эди. Мана шу шакли тўғри.

Каердан “Раҳимжон” бўлиб қолганини билмайман. “Раҳимжон” сўзи ўртасида “д”-га пишириб қўйибдими? Ана шу “д” сўзларимизни заҳарлайдиган куртмакни ётди?

Тавба! Одамнинг исм-фами-
лиясида ҳам шунақа чалкашлик
бўладими?

Бу нима энди?! Тилимизга ўрис тилининг “ижобий” таъсири-
ми, ўша тилга тақлид килсан, ма-
данийлашиб қоламиزمи?

Нега расмий ҳужжатларда исм-фамилияларимиз нотўғри ўртасида

Нега ўша замонда қайсиdir кўрсаводименимча ё умуман ўз-
бек бўлмаган, ёки “руслашган” дадам раҳматлининг исмларини “Раҳимжон” деб ёзган? Ҳеч ақ-
лим етмаганди.

Нима учун ўша даврдаги са-
водсизлики деб мен бугун сар-
сон булишим керак? Ким изоҳ бе-
ради?

Гапнинг дангалини айтайми, кўлгина ҳужжатлардаги исм-ша-
рифларимизнинг бундай чалкаш,
нотўғри ёзилиши мурлатимиз учун шармандалидан бошқа нарса

эмас!

Нега тилимизга давлат мако-
ми берилганига 33 йил, мустақил

давлат деб эълон қилинганига 31

йил тўлайтган бир пайтадан ҳамон

исм-фамилияни ва бошқа айрим

ҳужжатларимиздаги хатолик, чал-

кашликлар тузатимаганди?

Балкини кеч эмас, бир хатолик

ундай хатоликини етаклаб келмасидан

бурун шошилайлик. Бизнинг фар-

зандларимиз, ворисларимиз ўз

исм-фамилиясидан орламасин,

ялмасин!

Таклифим:

Ўзбекистон миқёсида барча ҳужжатлардаги исм-фамилияларимизни бошкет-
дан, тузатилиб, тўғри ёзиш тарди-
рини оммавий раввишда ўтказиш шарт!

Ахир токайгача “Раҳим-
жон”, “Ходжаев”, “Халтаев”, “Аб-
дигаппар”, “Ходжаев”, “Галавиддин”, “Кал-
лиханов”, “Тайир”, “Шамансур”,

“Йўлдабўйди”, “Халтура” ва бошқа

кулгили (аслида қайтуйли) номларни

кутариб-и-иб юрамаси?

Нима қўимоқ керак? Мутахас-

ислар, сенатор, депутат, юрист,

зийлилар, қани, муштини бир жой-

га кўйиб бир тайинли қарорга ке-

лайлик энди. Вақт ўтиб кетяпти.

Шу вақтгача ўз насл-насадимиз,

ота-боболаримиз исм-шарифла-

Раҳимжон РАҲМАТ,
адабиётшунос

АРЗОН, ҚУЛАЙ ВА ТЕЗКОР!

Энди почтани
кутиб ўтиришга
ҳожат йўқ.
Наширизинг
электрон версиясига
обуна бўлинг.
Бунинг учун
телефонингизга
“Play Market” ёки
“App Store”дан
“XXI asr” иловасини
юклаб олиб,
пул ўтказсангиз
кифоя.

Газетанинг
электрон
обуна
нархлари:

12 ойлик –
96 минг сўм;
6 ойлик –
48 минг сўм.

“XXI asr” ижтимоий-сийёсий газетаси
Ўзбекистон Матбуот ва ахборот
агентлигига 2011 йил 14 июнда 0009-раками билан
рӯйхатдан ўтказилган.

“Шарқ” нашриёт-матбая акциядорлик
компанияси босмахонасида чоп этилди.

Корхона манзили:
Тошкент шаҳри Буюк Турон кўчаси 41-й.
Газета оғсет сусиди, А-2 форматида
босиди. Ҳажми – 3 босма табоб.
Буюртма рагами: Г – 551 Адади: 4331
Электрон обуна – 1338
Баҳоси келишилган нархда.
Топширилди – 20:20

Таҳририятга келган кўлёэмалар тақриз
қилинмайди ва муаллифларга
қайтарилмайди.

© “XXI asr”дан олинган маълумотларга манба
сифатида газета номи кўрсатилиши шарт.

Муаллифлар фикри таҳририят нутқи
назаридан фарқ қилиши мумкин.

Газета таҳририят компютер марказида
терилди ҳамда дизайнерлар

Эллёрхон Немматов,
Маъруфхон Раҳмонов
саҳифалади.

ISSN 2181-497X
9 7 7 2 1 8 1 4 9 7 0 9
НАШР КЎРСАТКИЧИ: 406
123456
Навбатчи мұхаррир:
Озод РАЖАБОВ

MUASSIS: TADBIRKORLAR VA ISHBILARMONLAR HARAKATI –
O'ZBEKISTON LIBERAL-DEMOKRATIK PARTIYASI

Бош мұхаррир
Норқобил ЖАЛИЛОВ

Таҳририят манзили:
Тошкент шаҳри
Нукус кўчаси 73-й.
электрон почта:
xxi_asr@umail.uz
xxi_asr@mail.ru
Телефонлар:
қабулхона –
71 215-63-80
(төл/факс).
Обуна реклама
бўлими –
71 255-68-50.

Таҳрир ҳайъати:
Акташ ХАЙТОВ
Дилшод ШОУМАРОВ
Шуҳрат БАФОЕВ
Мавлуда ХЎЖАЕВА

Сирожиддин САЙЙИД
Адҳам ШОДМОНОВ
Виктор ПАК
Насимжон АЛИМОВ